

Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig
forretningspraksis

Redegjørelse rapporteringsåret 2023

for Mester Grønn

□

*Etisk handel Norge har vurdert at rapporten til Mester Grønn oppfyller våre krav til gjennomførernivå. Les mer om gjennomførernivå **her**.*

Til lesere av rapporten

Næringslivet og offentlig sektor har stor påvirkning på mennesker, samfunn, miljø, klima og dyr og kan både bidra positivt til utvikling, men også medvirke negativt og forårsake skade. Virksomheter har derfor en nøkkelrolle i å oppnå FNs bærekraftsmål og Parisavtalens 1,5 graders mål.

Denne rapporten kan brukes som redegjørelse etter åpenhetsloven, men rapporten favner bredere med klima og miljø, sirkulærøkonomi og antikorrupsjon. Våre medlemmer er forpliktet til å jobbe med aktsomhetsvurderinger og årlig rapportere på arbeidet. Medlemmer i Etisk handel Norge som er på Basisnivå1 oppfyller også åpenhetslovens aktsomhetsvurderingsplikt, og delvis informasjonsplikten.

OECDs begrep Responsible Business Conduct er det vi i Etisk handel Norge kaller for bærekraftig forretningspraksis. Den systematiske innsatsen virksomheter gjør for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan de håndterer risiko for negativ påvirkning, samt rette opp skade for mennesker, dyr, samfunn og miljø – kalles aktsomhetsvurderinger (due diligence). Virksomheter over en viss størrelse er gjennom åpenhetsloven pålagt å gjøre aktsomhetsvurderinger på menneskerettigheter. Alle virksomheter, uavhengig av størrelse, er av norske myndigheter forventet å gjøre aktsomhetsvurderinger også på samfunn, miljø og dyr og etterleve FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Dette gjelder både næringsliv, offentlig sektor og organisasjoner.

Etisk handel Norges prinsipper (vår Code of Conduct) for bærekraftig forretningspraksis dekker områdene anstendig arbeid, menneskerettigheter, miljø/klima, antikorrupsjon og dyrevelferd. Rapporten viser åpenhet om hvordan virksomheten arbeider med aktsomhetsvurderinger i tråd med UNGP og OECDs retningslinjer. Alle medlemsrapportene gjøres offentlig tilgjengelig på Etisk handel Norges hjemmesider.

Heidi Furustøl

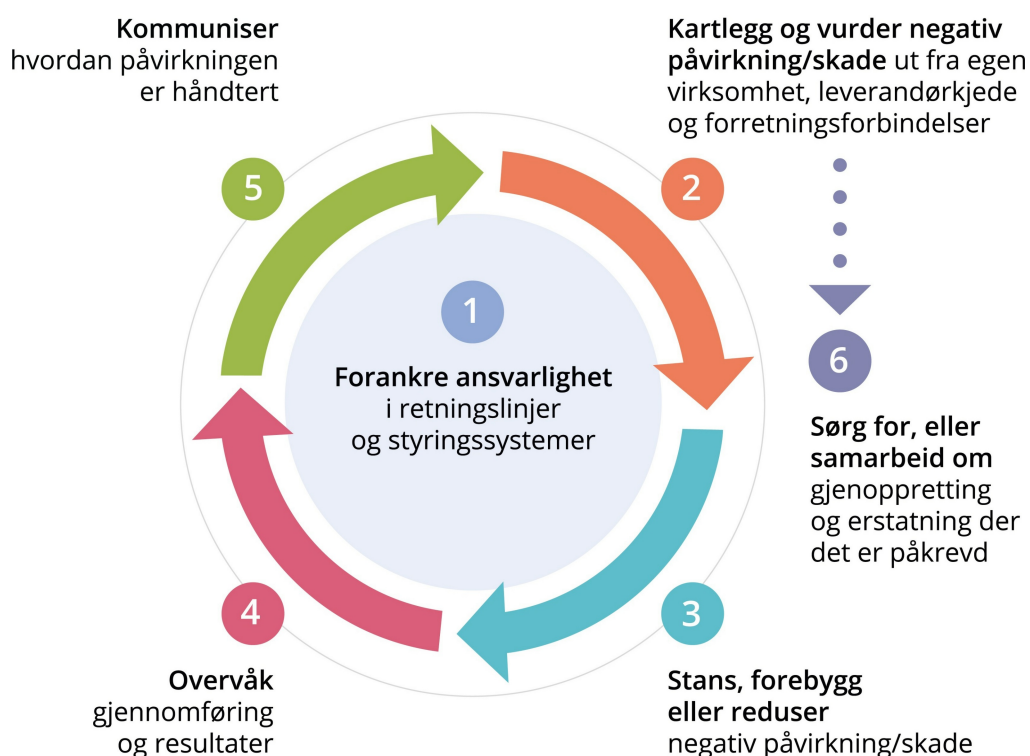
Daglig leder

Etisk handel Norge

Aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

Forord av daglig leder

Mester Grønn skal være et selskap med høy moral og etiske verdier. Engasjementet skal integreres i alle deler av driften og med full åpenhet. Vi ønsker å skape forbedringer. En kontinuerlig forbedring gjennom åpenhet og transparens, hvor menneskene står sentralt, er avgjørende for at bransjen skal bevege seg i positiv retning.

Vi skal bevisstgjøre og stille krav til leverandører slik at disse oppfyller internasjonalt aksepterte sosiale og etiske standarder samt vår Code of Conduct (CoC).

Vi stiller klare krav til våre leverandører enten de driver sin produksjon i Asia, Afrika, Europa eller Skandinavia. Arbeidet med forbedringer i leverandørkjeden er komplisert og utfordrende. Men gjennom våre retningslinjer og verktøy, egne konsulenter i Kina og India, kontrakter, gode aktsomhetsvurderinger og en tydelig bærekraftstrategi følger vi opp så godt vi klarer. Det er likevel ikke en garanti for at alt er OK i alle ledd.

For de neste årene vil vår prioritering være å følge opp våre leverandører på miljø, og finne gode, systematiske og effektive måter å etterleve bærekraftstrategien på. Vi vil bruke ressurser på å lære opp våre ansatte.

Vår rapport til Etisk Handel Norge er utformet i henhold til kravene i åpenhetsloven og gir utfyllende informasjon. Denne rapporten finnes offentlig tilgjengelig på Etisk Handel Norge og vår hjemmeside. På vår hjemmeside fremkommer det også hvordan vi forholder oss til åpenhetsloven og vårt miljøregnskap.

" For de neste årene vil vår prioritering være å følge opp våre leverandører på miljø, og finne gode, systematiske og effektive måter å etterleve bærekraftstrategien på "

Erling Ølstad
CEO

Styrets signatur

Erling J. Ølstad
Adm.dir.

Marianne Ølstad
Styremedlem

Kjellaug Westbye Abrahamsen
Styremedlem

Ola K. Ølstad
Styreleder

Lierskogen
01.02.2024

Nøkkelinformasjon om virksomheten og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om virksomheten

Navn på virksomheten

Mester Grønn

Adresse hovedkontor

Gjellebekkstubben 7

Viktigste merker, produkter og tjenester

MESTER GRØNN AS

Beskrivelse av virksomhetens struktur

Mester Grønn AS eies av Mester Blomst AS og består av 150 heleide blomsterforretninger og et hovedkontor. Hovedkontoret håndterer alle fellessaker innen økonomi, logistikk, produksjon, kundesenter, teknologi, HR, innkjøp og marked.

Omsetning i rapporteringsåret (NOK)

2 000 000 000

Antall ansatte

1 800

Er virksomheten omfattet av åpenhetsloven?

Ja

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering og denne rapportens tidsperiode

2023 ble påvirket av en urolig verdenssituasjon, ustabil kronekurs og stor prisvekst som for de fleste virksomheter i Norge.

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten

Rita Børke, HR direktør

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

rita@mestergroenn.no

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av virksomhetens innkjøpsmodell og leverandørkjede

Mester Grønn handler inn varer for videresalg og til eget bruk. Ferskvarer for videresalg handles stort sett direkte fra farmer i Kenya, auksjonene eller produsenter i Europa, inkludert Norge. Vi har egne ansatte i Nederland og Afrika.

Vår handel med Afrika er viktig og antas å bidra til mer enn 5000 arbeidsplasser.

Tørrvarer/tilbehør handles hovedsakelig fra Kina og India, og direkte med produsent. Vi har to konsulenter som bistår oss i Kina og en konsulent som jobber for oss i India.

De siste årene har vi aktivt jobbet for flere Europeiske leverandører på tørrvarer. Det er inngått samarbeid med flere nye aktører i Europa, blant annet i Portugal.

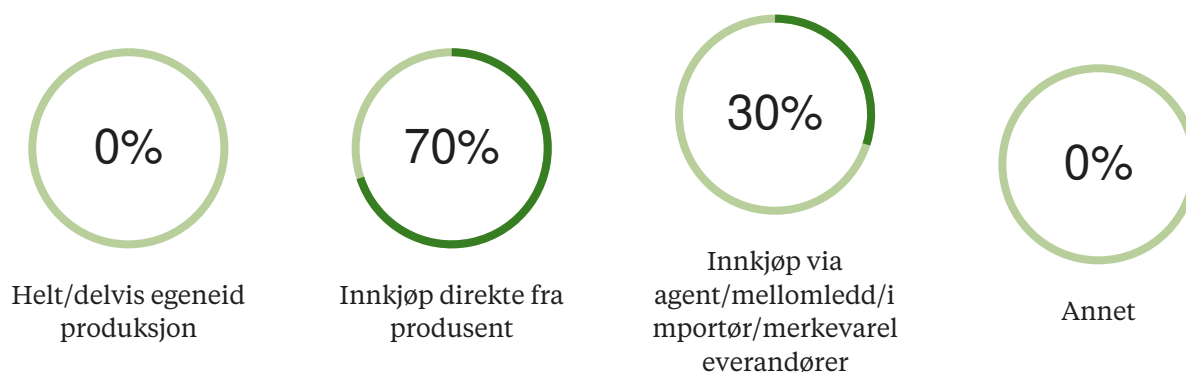
Det er utarbeidet en egen internt innkjøpsmanual for innkjøperne i Mester grønn som beskriver hvor innkjøp skjer og hva som skal følges opp knyttet til ulike problemstillinger.

Antall leverandører som virksomheten har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

Kommentar til antall leverandører

Langsiktighet er viktig for oss når det gjelder leverandører. Vi har mange leverandører vi har handlet med i over 15 år. Denne langsiktigheten mener vi i seg selv motvirker uheldige hendelser som følge av vår virksomhet. Vi rapporterer foreløpig på kjøp av varer for videresalg, ikke tjenester og utstyr. Vi har dog gjennomført en aktsomhetsvurdering også for kjøp av varer og tjenester til eget bruk (ikke videresalg)

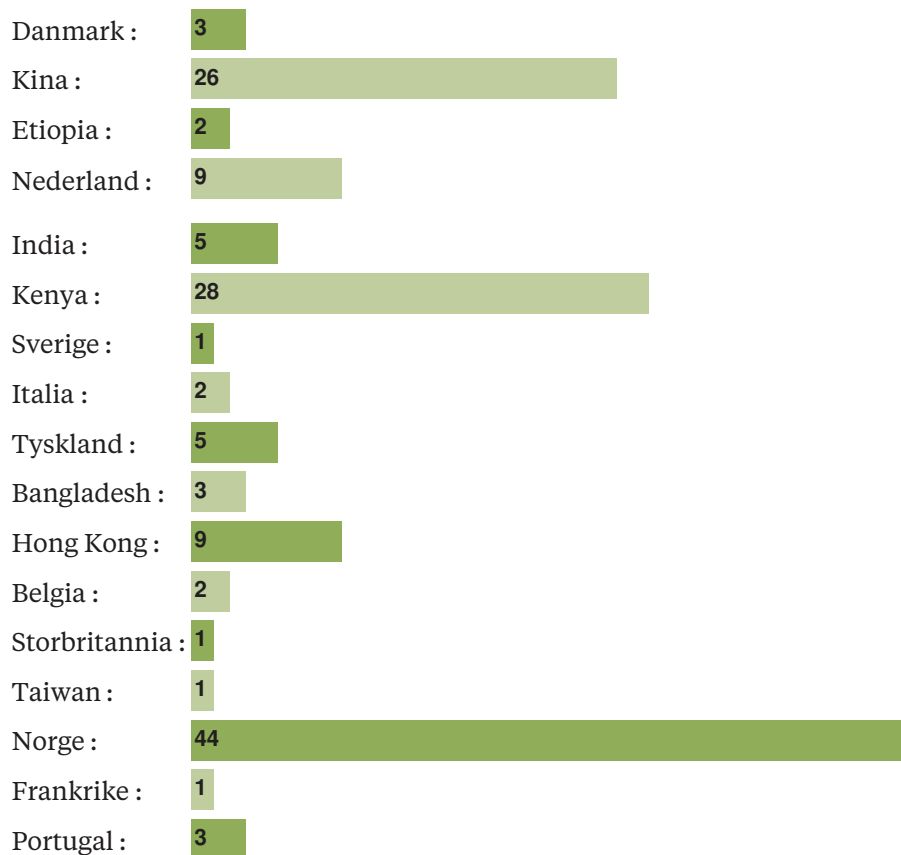
Type innkjøp/ leverandørforhold

Type innkjøp: Estimat - regnet som andel av innkjøpsverdi uten frakt på andelen innkjøp via agent/mellomledd. Mellomleddet har i stor grad hatt en logistikkrolle.

Her rapporterer vi foreløpig kun på kjøp av varer for videresalg, og ikke på tjenester og varer som ikke er for videresalg.

Liste over førsteleddsprodusenter per land

I landrapporten rapporterer vi foreløpig kun på kjøp av varer for videresalg, og ikke på tjenester og varer som ikke er for videresalg. For 2023 har vi også lagt til kjøp over 100 000,- for videresalg fra norske leverandører (I rapporteringen for 2022 som var første gang vi inkluderte Norge i leverandøroversikten inkluderte vi kjøp over 500 000,-)

På Kenya er i 2023 alle Fairtrade Premium komiteene også inkludert som egne leverandører, her har ikke alle vært inkludert tidligere.

Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter som virksomheten har oversikt over, og hvor mange produsenter dette er basert på:

Antall arbeidere

Antall produsenter dette er basert på

Kommentar til antall arbeidere

Dette har vi foreløpig ikke oversikt over.

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer for produkter eller tjenester og geografi

Avskårne blomster	Etiopia Italia Kenya Nederland Norge
Potteplanter	Belgia Tyskland Danmark Italia Nederland Norge
Tilbehør	Kina Tyskland Storbritannia India Nederland Norge
Tjenester	Nederland Norge
Varer ikke for videresalg	Danmark Norge Sverige

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

Ja

Mål og fremdrift

Prosessmål og fremdrift i rapporteringsåret

1

Vi har utarbeidet en egen tiltaksplan for bærekraft. I tiltaksplanen er alle mål knyttet til bærekraft oppstilt med tiltaksplaner. Dokumentet er levende og ferdigstilte tiltak ses i en egen oversikt.

Dette de viktigste resultatene for 2023:

Utvikling av ny emballasje som er lettere å resirkulere, gir mindre avfall, lages av bedre råmateriale (eks kutte cellofan, erstatte med kraftark 100% resirkulert)

Nedbrytbare pletter testet på spiselig viola

Nedbrytbare plantebrett

Mål: Kuttet emballasje og labler - mindre forbruk og søppel

Gjennomførte kompetansetiltak

Bievennlige aktiviteter

Kuttet palmevoks og parafin i duftlys

Utviklet innkjøpsmanualen på en rekke punkter, herunder oppfølging av nye leverandører

Utviklet kvalitet og miljøkrav som gis alle nye leverandører

Status :

MÅL FOR KOMMENDE ÅR

1

For 2024 har vi blant annet følgende mål:

Lage en struktur som ivaretar dobbeltvesentlighet og nye krav iht CSRD og ESRS for bærekrafts rapporten

Lage tiltaksplan som følger samme struktur som rapporteringskravet i ESRS.

I forbindelse med dobbelt vesentlighet gjøre en grundig interessentanalyse.

Vi vil ha møter med aktuelle samarbeidspartnere og velge ev. hvem vi skal samarbeide med knyttet til arbeidet med CSRD og ESRS

I tillegg har vi en flere mål knyttet til økt sirkularitet, redusere klimagasser, avfall og ressursbruk, sertifiseringer og inkludering.

1

Forankring av bærekraft i virksomheten

Forankring av ansvarlighet knyttet til bærekraftig forretningspraksis i virksomheten handler om å ha strategier, planer, relevante policyer og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger som er vedtatt av ledelsen. Disse bør omfatte hele virksomheten, samt virksomhetens leverandørkjede og forretningsforbindelser. Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes, og arbeidet med aktsomhetsvurderinger bør være en integrert del av virksomhetens forretningsdrift. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Policy* for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

https://www.mestergronn.no/on/demandware.static/-/Sites-mg-Library/default/dw76ad7352/images/MesterGronn/Policy_2020_etiskhandel.pdf

1.A.2 Hva sier virksomheten offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, dyr, samfunn, miljø og klima?

Mester Grønn er avhengig av bærekraftig og lønnsom drift. Det er alle menneskene, våre samarbeidspartnere og leverandører som i felleskap gjør dette mulig. Vi handler med hele verden og er avhengig av at alle våre leverandører og partnere har etiske, rettferdige og miljømessige bærekraftige rammebetingelser. Vi som lever av naturen, har et ekstra ansvar for å beskytte og ta vare på den. Fordi vi bryr oss. Selvfølgelig.

1.A.3 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Første utkast til CoC og policy for flere år siden ble utarbeidet gjennom en omfattende strategiprosess, hvor bedriftens ledergruppe selv formulerte og besluttet CoC. Den er basert på Etisk Handel Norges rammeverk, og er således et direkte resultat av medlemskapet.

Det var viktig for selskapet at ledergruppa selv tok stort eierskap i denne prosessen, for å forankre dette tilstrekkelig i alle bedriftens områder. Policyen ble sendt på høring til diverse leverandører for innspill, f.eks. Kinesiske leverandører. Etter høring ble den endelig vedtatt av ledergruppa/styret og fremlagt allment tilgjengelig for alle ansatte. Den er også sendt ut til alle leverandørene. Ny oppdatert versjon er vedtatt i ledergruppa, basert på mal fra Etisk Handel Norge og gjennom arbeidet med bærekraftstrategien. Den er oversendt kinesisk konsulent som skal oversette CoC til kinesisk og oversende denne til alle våre leverandører. Det er etablert en egen bærekrafts gruppe som håndterer løpende saker knyttet til Policyen og som tar aktuelle saker videre til ledergruppen.

Bærekraftsstrategien er jobbet med over flere år, og har involvert mange personer i organisasjonen. Det er ukentlige samarbeidsmøter knyttet til etterlevelse og oppfyllelse av mål og tiltak knyttet til strategien. Det er startet et arbeid med å utarbeide en bærekraftshåndbok for å gjøre all informasjonen lett tilgjengelig for alle som trenger den.

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger organisert i virksomheten, forankret i interne retningslinjer og rutiner og hvorfor?

Arbeidet med bærekraftig forretningspraksis er fordelt på CEO, Innkjøpsdirektør, markedsdirektør og HR direktør. CEO har en fremtredende rolle mot eksterne, HR på det administrative, Markedsdirektør på det markedsmessige og Innkjøpsdirektør i forhold til leverandører og innkjøperne. I tillegg har vi en egen miljøsjef organisert i HR avdelingen. Det er etablert en egen bærekraftsgruppe, bestående av Innkjøpsdirektør, HR-direktør og miljøsjef som har jevnlig gjennomgang knyttet til bærekraft. Innkjøpsdirektøren, innkjøpsmedarbeidere/kategoriansvarlige og HR direktøren har hovedansvaret for å gjennomføre aktsomhetsvurderinger

1.B.2 Hvordan blir betydningen av virksomhetens aktsomhetsvurderinger konkretisert og tydeliggjort for de ansatte gjennom stillingsbeskrivelse (eller lignende), arbeidsoppgaver og incentivordninger?

I Mester Grønn er aktsomhetsvurderinger en integrert del i alle relevante stillinger. Bærekraft og etisk handel er en del av introduksjonsprogrammet for alle nyansatte, det er miljømøter årlig i alle butikker og på hovedkontoret for alle ansatte. Disse gjennomføres to ganger pr år, med fastsatt agenda slik at alle ansatte får korrekt informasjon og involveres i miljøarbeidet gjennom diskusjoner og egne lokale mål i tillegg til kjedemål. Det gjennomføres workshop og temauker knyttet til bærekraft og det gjennomføres spesifikk kursing knyttet til relevante stillinger som for eksempel innkjøper.

Det er også utarbeidet en egen innkjøpsmanual, hvor alle våre innkjøpsprosesser er dokumentert. Manualen gir alle innkjøpere og andre som jobber med innkjøp en rekke hjelpemidler i hverdagen og en oppskrift på hvordan en kan gjøre innkjøp som følger de krav og standarder som vi har i Mester Grønn. Her fremkommer prosedyrer knyttet til aktsomhetsvurderinger.

Vi har begynt arbeidet med en egen bærekraftshåndbok som samler linker og informasjon på de viktigste områdene slik at dette blir lett tilgjengelig for alle ansatte.

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

Innkjøpsmanualen, som brukes aktivt av alle innkjøpere, beskriver detaljert hvilken aktsomhetsvurdering som skal gjøres i forhold til land, produkter, materialer og prosesser. Det er utarbeidet sjekklister, skjemaer og maler. Det er laget et eget dokument som beskriver våre kvalitets og miljøkrav, som alle innkjøpere er godt kjent med. Produkter testes ved behov gjennom en rammeavtale med firma for testing i Norge.

Det gjennomføres jevnlig kurs hos innkjøpere både hos Etisk Handel Norge og andre relevante aktører. I 2023 har flere på innkjøp gjennomført kurs via BI knyttet til bærekraft. Andre har tatt studiepoeng via Folkeuniversitetet i bærekraft. Det er utstrakt kunnskapsdeling internt i organisasjonen på tvers av kompetanseområder.

1.C. Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn, dyr og miljø forankret i virksomhetens strategier og handlingsplaner?

Mester Grønn jobber målrettet i henhold til vedtatte bærekraftsstrategi. Det er utarbeidet en bærekraftsrapport og det jobbes aktivt med mål og tiltak. Oversikt over hvilke tiltak som er gjennomført, og når ligger lett tilgjengelig for alle i organisasjonen. Det samme gjelder hva som er mål og tiltak fremover. Det er etablert et eget årshjul for bærekraftsarbeid. Det er jevnlig gjennomgang av strategi og tiltaksplaner i bærekraftsgruppa og ledergruppen. Vedtatte planer tas videre til de aktuelle avdelinger.

1.C.2 Hvordan følges virksomhetens strategier og planer for å være ansvarlig og bærekraftig opp av ledelse og styre?

Bærekraftansvaret er delegert til hver enkelt leder, som skal følge opp strategien på sitt område. Bærekraftsgruppa følger opp årshjul og fremdrift. Det rapporteres jevnlig i henhold til fastsatt plan til ledergruppen på bærekraft. Bærekraftarbeidet skal gjennomsyre alt vi driver med. Vi mener derfor at dette ansvaret må ligge på hver enkelt ansatt, via avdelingsledere og ledergruppa. Det er jevnlig oppfølging av konsulenter i de landene vi handler med for at de skal ha fokus i henhold til strategien. Det er også utarbeidet egne kvalitet og bærekrafts krav som sendes ut til alle leverandører. Vi følger opp leverandører på sertifiseringer og andre initiativ som skal sikre en bedre gjennomføring i henhold til vår policy og CoC.

1.D Partnerskap og samarbeid med forretningsforbindelser, spesielt leverandører

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av ansvarlighet og bærekraft i møte med forretningsforbindelser, spesielt i leverandørkjeden?

Virksomheten tydeliggjør viktigheten av ansvarlighet og bærekraft gjennom utsendelse av policy og CoC. Vi er i prosess for å finne en samarbeidspartner på leverandør oversikt og oppfølging. I tillegg er det klare prosedyrer beskrevet i vår innkjøpsmanual som alle innkjøpere benytter. Vi har egne etiske kontrakter som alle leverandører skrive under på. Kontrakter benyttes i Asia, Afrika og Europa. Det utarbeides egne presentasjoner som benyttes i møter med forretningspartnere og dette er tema i besøk hos ulike leverandører, både fra våre konsulenter i Afrika og Asia, og når våre innkjøpere er på besøk. Vi har utarbeidet egne kvalitet og miljøkrav på norsk og engelsk som presenteres til alle leverandører.

Vår policy for bærekraftig forretningspraksis og CoC finner du her:

<https://www.mestergroenn.no/mg/mestergroenn-er-opptatt-av-etisk-handel.html>

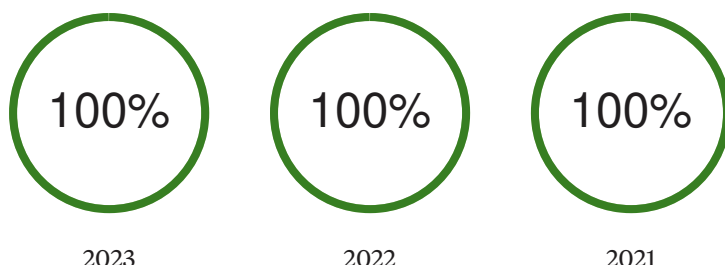
[https://www.mestergroenn.no/on/demandware.static/-/Sites-mg-](https://www.mestergroenn.no/on/demandware.static/-/Sites-mg-Library/default/dw76ad7352/images/MesterGronn/Policy_2020_etiskhandel.pdf)

[Library/default/dw76ad7352/images/MesterGronn/Policy_2020_etiskhandel.pdf](https://www.mestergroenn.no/on/demandware.static/-/Sites-mg-Library/default/dw76ad7352/images/MesterGronn/Policy_2020_etiskhandel.pdf)

Bærekraft og ansvarlighet er også tema i alle møter med leverandører både fra innkjøpere, konsulenter og ledelsens side.

Indikator

Andel leverandørbetalinger i rapporteringsåret som er utført i tide

Alle våre regninger og varer betales i henhold til forfall. I enkelte tilfeller har vi betalt forskuddsvis til leverandører som har hatt utfordringer med likviditet.

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

Arbeidet med bærekraft er svært krevende, og er gjenstand for en rekke motsetninger, f.eks. dilemmaet rundt handel med fattige land og klimautslipp, vannforbruk til produksjon vs. nødvendigheten av drikkevann mv. Disse dilemmaene viser hvor viktig det er å legge en konkret strategi som gir en retning til det beste for jordens mål om å nå FNs bærekraftsmål. Denne erkjennelsen har resultert i arbeidet med ny bærekraftstrategi som tar for seg FNs bærekraftsmål, og hva vår virksomhet konkret må gjøre for å bidra til oppfyllelsen av disse målene., samt mange gode diskusjoner knyttet til alle de dilemmaene som reises i kjølevannet av dette. Vi ser at etableringen av en egen bærekraftsgruppe som jobber jevnlig med ulike problemstillinger knyttet til bærekraft på tvers av avdelinger er et viktig tiltak. Vi har startet arbeidet med dobbeltvesentlighetsanalyse, hvor vi også beskriver hvordan vi tenker å jobbe videre med interessant analyse.

Gjennom året har vi jobbet mye med dokumentasjon og opplæring og involvering, samt gjennomført gode diskusjoner. Det er har vært egen bærekraftsuke, og vi har hatt bærekraft som tema på allmøter. Erfaringene fra utdanning på BI og Folkeuniversitetet har forsterket holdningen til at det er viktig å ha fokus på dilemmaene og at en løsning som bidrar til å nå et bærekraftsmål kan ha negativ effekt på et annet. Vi ser at engasjement, systematisk arbeid og ønske om å finne gode løsninger bidrar til en utvikling i riktig retning. Vi opplever at det i 2023 er gjennomført eller prøvd ut flere gode løsninger knyttet til bærekraft. For eksempel pappbrett til erstatning for plastbrett, insektsgjødsel som drives etter en helt sirkulærmodell mv. Men også at de samme løsningene kan by på utfordringer. For eksempel at pappbrettene ikke har samme funksjonalitet som plastbrettene, eller at vi blir usikre på om insektsgjødselen faktisk har en positiv effekt på plantene.

2

Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning/ skade, på mennesker, dyr, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og gjennom forretningsforbindelser. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 List opp virksomhetens faktiske negative konsekvenser og/eller prioriterte vesentlig risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø. Merk at de prioriterte risikoene dere lister opp i tabellen under vil bli overført til trinn 3 av denne rapporten, hvor dere vil bli bedt om å besvare hvordan dere arbeider med å stanse, forebygge eller redusere den negative påvirkningen.

Prioritert negativ påvirkning / skade	Relatert tema	Geografi
Generelt negativ påvirkning HMS	Helse, miljø og sikkerhet	Afrika
Negativ påvirkning miljø	Miljø	Globalt
Manglende levelønn	Lønn	Kenya

Vi har gjennomført risikovurdering basert på malen fra Etisk Handel Norge for leverandører som representerer mer enn 90% av innkjøpsvolum basert på innkjøpspris. De utvalgte områdene er utfra den kartleggingen som er gjort og ut fra viktighet og mulighet for påvirkning direkte eller indirekte.

Vi har valgt HMS som ett av risikoområdene, og prioritert dette for Afrika da det er området geografisk med høyest risiko. Enkelte av HMS punktene går også på et annet prioritert område; miljø. Det har innen blomsterindustrien vært utfordringer knyttet til blant annet kjemikalier. Kjemikalier kan få skadevirkninger på mennesker direkte, og gjennom miljørisikoen ved at det havner i jord og drikkevann.

Når det gjelder miljø, er det et annet fokusområde og risiko knytte til vår virksomhet. Dette jobber vi med blant annet gjennom sertifiseringer.

Vi har en bærekraftsstrategi som er tydelig på våre mål og tiltak knyttet til å sikre minst mulig negativ påvirkning av miljøet. Det er også en oppfølging av bærekraftsmålene.

Når det gjelder levelønn, er dette en vanskelig problematikk, men viktig. Gjennom levelønn kan menneskene som jobber med våre produkter få dekket sine basis behov. Vi har valgt å fokusere på Kenya, da vi pt har svært små innkjøp fra Etiopia.

Vi har startet arbeidet med en dobbeltvesentlighetsanalyse.

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Beskriv: a) virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og hvordan den negative påvirkningen/skaden ble identifisert og prioritert i denne perioden. b) eventuelle deler av virksomheten som ikke er dekket i denne rapporteringen (produktgrupper, egne produkter, avdelinger eller lignende) og hvorfor dere har valgt å ikke prioritere disse i det videre arbeidet; c) hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert/dere har snakket med; d) om det er identifisert områder eller tema hvor det er manglende informasjon for å danne seg et helhetlig bilde, og hvordan dere planlegger å gå frem for å få mer

informasjon/håndtere dette.

2.A.2 a)

Mester Grønn gjennomfører kartlegging og identifisering av risiko på mange nivåer. Det er en overordnet risikovurdering for virksomheten, det er for eksempel egne risikovurderinger knyttet til særskilte emner som vold og trakassering (herunder seksuell trakassering) og det er aktsomhetsvurderinger i henhold til kravene i åpenhetsloven.

Våre rutiner for aktsomhetsvurdering knyttet til åpenhetsloven fremkommer av vår innkjøpsmanual. Denne har vært grundig revidert i 2022 og 2023, i samarbeid med innkjøpere og representanter fra andre avdelinger. Det har vært fokus på relevans, enkelthet, og at det er forståelig for de som trenger det.

Vi benytter Etisk Handel Norges verktøy for aktsomhetsvurdering, og dette blir brukt ved vurdering av nye leverandører, særskilte hendelser, og det gjøres en årlig gjennomgang hvert år i januar i tillegg til det løpende arbeidet.

Eksempler på definerte risikoer:

- **HMS og miljø.** For å motvirke negativ påvirkning har vi bestemt i vår strategi at vi kun skal kjøpe fra sertifiserte farmer, da vi mener det sikrer at mange av de negative påvirkningene som kan oppstå motvirkes. Blå gjennom klare regler og retningslinjer og kontroller. Rapporter, fra Cemasis, har bidratt til innsikt i viktige områder å prioritere, og en oversikt over anbefalte tiltak for å bli bedre på ulike risikoområder. Vi har videre fått informasjon gjennom våre besøk ved farmer og fabrikker, både direkte ved egne besøk, men også gjennom våre konsulenter. I tillegg har vi hentet informasjon fra ulike rapporter fra Fairtrade, Amnesty mv. Det er vanskelig å få fullstendig innsikt på egen hånd, det er derfor viktig for oss og se hva andre interessenter har skaffet tilveie av informasjon, samt forsøke å få dialog med ansatte og tillitsvalgte ved besøk. Gjennom rapporten fra Cemasis har vi fått bekreftet det vi antok, at det å jobbe med, og kreve sertifiseringer både i forhold til det sosiale og miljø, er noe av det viktigste vi kan gjøre for å bidra til bærekraftig handel og utvikling i blomsterbransjen. For å påvirke sertifiseringsordningene har vi ett tett samarbeid med Fairtrade Norge, hvor innkjøpsdirektøren er styremedlem. Vår CEO er med i styret i FSI (Floriculture Sustainability Initiativ), noe som gir oss mulighet for direkte påvirkning her.

- **Levelønn.** Levelønn er tatt ut som særskilt satsningsområde. Vi har samkjørt med bærekraftsstrategien og satt opp utfyllende tiltaksplaner. En av grunnene til at Fairtrade er viktig er at de snakker høyt om levelønn, og har dette som ett av sine satsingsområder. Også FSI har levelønn som ett av sine fokusområder. Gjennom vårt deltagelse vil vi kunne påvirke dette engasjementet videre. For mange små aktører er det vanskelig å se alle konsekvenser og hvordan en levelønnspraktisering slår ut i praksis. Gjennom å velge sertifiseringer som angriper problemstillingen på en kompetent måte har vi større forutsetninger for å få til en utvikling i riktig retning og hvor tiltak faktisk fører til økt lønn.

- **Korrupsjon.** Det er en risiko ved avskårne blomster fra Kenya og planter fra Italia, hvor det foreligger en høy risiko knyttet til Kenya og en noen høyere risiko på Italia enn andre Europeiske land. Det er prioritert å lage egne retningslinjer mot korrupsjon. Disse er gjort tilgjengelig og vi har etablert egen varsling av kritikkverdige forhold via vår nettside. Dette er derfor ikke lenger en prioritert risiko å jobbe med.

b) Vi har valgt å ikke prioritere andre land enn Kenya når det gjelder risikoer knyttet til levelønn og HMS. Pt handler vi så lite med andre afrikanske land, at det utgjør en svært liten del av omsetningen. Hovedtyngden av produkter som selges fra Afrika kommer fra Kenya.

c) I arbeidet med aktsomhetsvurderingene har vi brukt verktøyet fra Etisk Handel Norge, og de kildene som der fremkommer, som CSR risk checker, DFØ produkt risk mv. Vi har også benyttet ulike artikler og kilder tilgjengelig via Etisk Handel Norge og andre tilsvarende organisasjoner (FSI, BSCI, Miløfyrtårn mv). Vi har i 2023 hatt en sertifisering via Eco Vadis som har gitt mye innsikt. Vi leser artikler og reportasjer knyttet til produkter og land som vi handler med og følger med på UD når det gjelder sanksjoner mv.

Vi ber om deling av audits gjennomført av andre, slik at vi kan unngå å spørre om ting som allerede er avklart gjennom andre kunder.

Ved fabrikkbesøk skal de ansatte ha dialog med leverandøren om ulike temaer. De ansatte skal så langt mulig også ha dialog med ulike interessenter som arbeidstakere, lokalsamfunn, fagforening eller lignende. Vi har startet arbeidet med å se på mulige samarbeidspartnere for å forbedre leverandøroppfølgingen og arbeidet med å levere iht CSRD direktivet og gjøre klart til ESRS rapportering. Dette vil fortsette i 2024.

d) Pt har ikke Mester Grønn full oversikt over hele verdikjeden i form av alle underleverandører som leverer til et produkt hos våre leverandører i form av en råvare, et produkt eller en tjeneste. Bedre oversikt over hvilke underleverandører den enkelte leverandør benytter, og oppfølging av dette, er tema ifm med arbeidet med å levere iht CSRD/ESRS. Det er etablert tydelige kvalitet og bærekraftskrav som sendes til alle leverandører, og som er tema ved leverandørbesøk. Vi vil jobbe aktivt for å sikre full åpenhet og oversikt over verdikjeden.

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 Beskriv annen negativ påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø som ble identifisert i kartleggingen i egen virksomhet, leverandørkjeden eller hos forretningsforbindelser i rapporteringsåret og hvordan disse er håndtert

En negativ påvirkning av vår virksomhet har vært plast. Blant annet har plastbrettene som plantene fraktes på vært en stor bidragsyter. I 2023 ble nye pappbrett lansert av Stora Enzo, en type brett som har betydelig mindre avtrykk enn de gamle plastbrettene. Dette er en direkte konsekvens av et samarbeid mellom Stora Enzo og Mester Grønn.

Vi har videre hatt flere kurs og oppdatert alle butikker på bruk av de nedbrytbare underlagene til dekorasjoner som Mester Grønn lanserte i 2022 for å sikre tilstrekkelig kvalitet, og at kundene er fornøyd, og dermed etterspør dette produktet. Ved at vi ikke bidrar til oasis (som er en form for plast) i jorda og samtidig etablerer et produkt som er like attraktivt hos ulike interessentgrupper som kundene og gravferdsetaten har vi identifisert og håndtert en negativ påvirkning slik at denne ikke lenger er eksisterende.

Emballasje har også vært et område hvor det kan være negativ påvirkning i form av avfall, plast mv. Gjennom mindre emballasje og bruk av emballasje som er resirkulerbar, minskes også den negative påvirkningen.

3

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres. Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, dyr samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stanse, forebygge eller redusere

3.A.1 Legg til mål, status på fremdrift, og beskriv tiltak dere har iverksatt for å håndtere virksomhetens prioriterte negative påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø:

Prioritert negativ påvirkning/skade	Generelt negativ påvirkning HMS
Overordnet mål :	Handle fra sertifiserte farmer og fabrikker
Status :	Pågående arbeid
Mål i rapporteringsåret :	Bedre forhold for kvinner gjennom eget prosjekt Fairtrade/Norad - dette prosjektet har vært forsinket, og startet opp gjennom besøk på farmen høsten 2022. Dette fortsatte i 2023, og vil fortsette i 2024. Fortsette å handle med i sertifiserte farmer, herunder særskilt Fairtrade, for å bedre helse, miljø og sikkerhet ved hos våre leverandører.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

HMS er et viktig prioritert område ift påvirkning/skade da det berører de ansatte direkte. Vi har valgt følgende tiltak:

Sertifisering. Som en liten aktør har vi valgt sertifisering og ulike initiativ og medlemskap som viktigste tiltak. Gjennom sertifisering sikrer vi at mange av risikoene ivaretas på en god måte, og at det kontrolleres jevnlig for at kravene til god HMS følges. I Norge skal samtlige gartnere ha KSL sertifisering, i Europa skal 95% av blomster og planter være kjøpt fra en FSI godkjent gartner innen 2025, og 100% innen 2030. Og i Asia har vi fokus på revisjonsstandarden Amfori BSCI. Vårt mål er at 95% av varene vi får fra Asia skal være fra fabrikker som leverer på Amfori BSCI standarden. Alle nye leverandører skal være revidert iht Amfori BSCI standarden. Varer fra Asia står for mellom 5 og 10% av omsetningen.

Bruk av plantevernmidler, kjemikalier mv som kan utgjøre risikoer for ansattes helse. Dette er forhold vi mener ivaretas på en god måte blant annet gjennom Fairtrade sertifisering. I en nylig rapport fra Fairtrade kommer det tydelig frem hvilken positiv effekt Fairtrade har på HMS. Når det gjelder HMS er pesticider ett stoff som kan ha negativ effekt på mennesker. Ved direkte kontakt med sprøytemidler kan ansatte få helseplager i form av feks allergi, økt forekomst av kreft, hormonforstyrrelser mv. Det er gitt lover og forskrifter for å beskytte arbeidstakerne mot denne type påvirkning. Og det viser seg at Fairtrade roser dyrket i Kenya bruker betydelig mindre plantevernmidler enn gjennomsnittlige roser. Bruk av innsektsmidler var nesten 70% lavere, soppmidler 75% lavere. Bruk av miticider var 97% mindre enn gjennomsnittlige roser fra Kenya.

Fairtrade bidrar således i betydelig grad til å forbedre mulig negativ påvirkning innenfor området HMS.

Sikring gjennom sertifisering. Vi har fått en uavhengig tredjepart til å gjøre en vurdering og sammenligning av fire forskjellige sertifiseringsordninger, opp mot det internasjonale rammeverket for bærekraftsrapportering, GRI. Den rapporten bekrefter at sertifisering er et viktig element for å etterleve våre målsetninger.

Ulike sertifiseringer og organisasjoner:

- Fairtrade, internasjonal organisasjon som ivaretar grunnleggende menneskerettigheter.
- Kenya Flower Council (som våre farmer er tilsluttet) fremmer ansvarlig og sikker produksjon i form av gode sosiale vilkår for arbeiderne.
- MPS Social er en annen type sertifikat hvor standarden måler produsentene på sosiale kriterier. Det stiller krav til arbeidsvilkår, sikkerhet og helse, og er en av flere andre av de sertifiseringene vi aksepterer fra de vi handler med.
- FSI, som har en rekke standarder (The FSI Basket of Standards) som medlemmene forplikter seg til å følge. Det inkluderer en rekke sertifiseringer og standarder knyttet til både sosiale aspekter og miljø. For å bli inkludert i "FSI-kurven" må organisasjonen være transparent angående kriteriene de måler.
- Amfori BSCI – Internasjonal og vel ansett organisasjon. Amfori er en organisasjon som arbeider for å bedre arbeidsvilkårene i leverandørleddet. De bedriftene som omfattes samler seg om et felles sett av etiske retningslinjer, og BSCI bistår i arbeidet med sosiale og miljømessige spørsmål i leverandørkjeden. Amfori benytter seg av eksterne og uavhengige kontrollører som besøker og følger opp fabrikker og bedrifter årlig i henhold til Amforis standard.

Sertifiseringer har vært utsatt for kritikk, men vi mener det likevel gir en viss oversikt og sikring av hvordan våre leverandører forholder seg til HMS og bærekraft på en grundigere og bedre måte enn vi ville klart uten sertifisering som tiltak.

Jevnlige besøk på farmene og fabrikken med egne ansatte. HMS, levelønn, organisering mv (jfr leverandørsjekken) er tema, og det følges opp at det ikke er negativ påvirkning knyttet til disse punktene så langt mulig.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår:

- Hovedtiltak for å påvirke for minst mulig negativ påvirkning og skade er å ha faste leverandører og langsiktig kundeforhold.
- Vi skal bruke leverandører som er sertifiserte i henhold til de sertifiseringsordningene/revisjoner vi har definert, og som er vurdert gjennom rapporten fra CemasyS.
- Vi har jobbet med og vil fortsette å jobbe med innkjøperne på å gjøre risikovurdering FØR kolleksjonsuken og etter, samt underveis gjøre ytterligere risikovurdering hvis nødvendig. Her vil det være nødvendig med fortløpende opplæring og bevisstgjøring.
- Vi tester produkter etter definert testopplegg.
- Tydelig og grundig beskrivelser i innkjøpsmanual, og god opplæring av alle ansatte som driver med innkjøp.
- Kontinuerlig revisjon og forbedring av strategi, tiltak og manualer. Arbeidet struktureres gjennom årshjul bærekraft

Prioritert negativ påvirkning/skade	Negativ påvirkning miljø
Overordnet mål :	Redusere klimagasser i egen verdikjede
Status :	Pågående
Mål i rapporteringsåret :	Utvikle nye tiltak på bakgrunn av rapport fra Cemasys og arbeidet mot CSRD compliance og ESRS rapportering.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

Klimakompensere for scope 1,2 og transport i scope 3 med å plante mangrove skog. Frakt står for en stor andel av utslippet i Mester Grønn. Det er blant minsket gjennom å benyttes carbolight, som gjør flyfrakten mer effektiv, og reduserer svinn. Vi arbeider med mulighetene for å benytte elektriske lastebiler, og har levert søknad til ENOVA, for innstallering av ladepunkt og kjøp. Pt benyttet EURO 6 -motorer i egentransport som er det beste og reneste alternativet av ikke elektrisk. 90% av personbilene i Mester Grønn eie er byttet til elektriske biler.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Redusere negativ klimautslipp gjennom både planting av mangrove skog. Jobbe videre i samarbeid med valgte samarbeidspartner ift CSRD og ESRS rapportering. Gjennom en GAP analyse her vil det utkrystallisere seg ytterligere tiltak for compliance med CSRD og ESRS rapportering. Klimarapporten fra Cemasys er iht The Greenhouse Gas Protocol initiative, og rapporten ligger på vår hjemmeside, beskriver våre utslipp og er et viktig verktøy for å kunne kutte i utslipp.

Miljøregnskap kan ses her: <https://www.mestergronn.no/mg/mester-gronn-om-aapenhetsloven.html>

Prioritert negativ påvirkning/skade	Manglende levelønn
Overordnet mål :	Sikre at flest mulig leverandører har sertifiseringer som sikrer ivaretagelse eller forbedringer knyttet til levelønn
Status :	Kontinuerlig
Mål i rapporteringsåret :	Arbeide med å evaluere eksisterende og mulige sertifiseringsordninger

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

Diskriminering, levelønn og kvinners forhold. Ovennevnte rapport under HMS er tydelig på at Fairtrade er viktig for bedre arbeidsforhold, herunder bedre forhold for helse og sikkerhet, rettferdig rekruttering og mindre diskriminering. Det er flere kvinner i lederstillinger hos sertifiserte farmer. Fairtrade jobber med ulike modeller for utregning av levelønn (Fairtrade har tatt i bruk en nyutviklet modell for fastsettelse av reell levelønn i rurale områder) og bistå med å utøve sine rettigheter. Dette gjøres blant annet gjennom regelmessig dialog og forhandlinger mellom arbeidstakere, deres fagforeninger og arbeidsgivere. Fairtrade har også dialog med aktørene i verdikjeden for å vurdere kostnadsfordeling, verdispredning og behov for økt råvareutbetaling mv. Gjennom dialog med svært mange av interessentgruppene håper de å oppnå resultater. Fairtrade har vært med å danne The Global Living Wage Coalition, og har utviklet strategi for Living Income for Small-scale Farmers, og en strategi for Living Wage for Hired Workers. Standard for hired labours bygger på International Labour Organization sine retningslinjer og anbefalinger og har en eksplisitt anbefaling om at lønn skal komme på et nivå som gjør det mulig å leve av. Standardene har også minimumspris som bidrar til større økonomisk sikkerhet til bøndene når markedsprisene svinger. Fairtrade samarbeider med andre sertifiseringer gjennom Global Living Wage Coalition for å etablere benchmarks for hva som er levelønn i ulike land og områder. Gjennom Anker Methodology som er gjort tilgjengelig gratis, kan ulike aktører tilegne seg kunnskap om temaet. For mer om status knyttet til Fairtrade og levelønn kan en lese Fairtrade Living Income progress report 2023:

<https://files.fairtrade.net/publications/Fairtrade-living-income-progress-report-2023.pdf>

Rapporten At a glance, Impact of Fairtrade on flower workers and market access study kan vise til at Fairtrade har spilt en stor rolle for å supportere kvinners rettigheter på arbeidsplassen, gi de motivasjon til å starte egen virksomhet. Trening og informasjon har gitt større forståelse og kunnskap om egne rettigheter, også i forhold til trakassering og seksualisert vold. Ni av ti husholdninger rapporterte at de har hatt fordeler av Fairtrade Premium fonds. Men studien viste også at det var viktig å fortsette med arbeidet for å skape en inntekt som er til å leve av.

FSI jobber med levelønn gjennom IDH Roadmap on Living Wages. IDH roadmap har fem steg som gjennom praktiske verktøy kan hjelpe virksomheter og bedre utviklingen på levelønnsproblematikken.

Programmet for bedre forhold for kvinner rapporterer om gode resultater, en endret holdning og

adferd til kjønnslemlestelse, eieforhold til land, kvinners rettigheter, og mindre kjønnsrelaterte konflikter på arbeidsplassene. Det er estimert at 10 000 personer i Kenya er nådd med ny kunnskap via programmet. Programmet styrker kvinners posisjon på både farmene og i lokalsamfunnet. Programmet har vært besøkt av Fairtrade, og de fikk både se og høre om endringer i holdninger og adferd, flere kvinner i lederstillinger, ledere ved farmer som støttet opp om programmene og at de som arbeidsgiver også opplevde positive effekter av programmet. Mindre konflikter, mer åpenhet, og mindre frykt og diskriminering.

Arbeidet med CSRD og forberedelsene til ESRS rapportering antas å bringe ny kunnskap om både sertifiseringer og hvordan disse kan bidra ytterligere til å utvikle bedre forhold for arbeiderne der vi handler, inkludert hvordan vi i enda større grad kan bidra for å sikre en utvikling mot levelønn for flere. I internasjonal sammenheng er Mester Grønn en liten aktør, og det vil være vanskelig for oss å skulle følge opp en så kompleks problemstilling alene. FSI har tidligere hatt krav om at medlemmene skulle rapportere på levelønn, men det ble for usikre tall, og måtte skrinlegges. Skal en kunne ha en rapportering på dette, må det først kommes frem til en felles indikator.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Sikre flere leverandører som er sertifisert, og påvirke at de ulike sertifiseringer og revisjoner jobber med problemstillinger knyttet til levelønn.

Andre tiltak for å håndtere negativ påvirkning/skade:

Beskriv virksomhetens tverrgående tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning/ skade på mennesker, samfunn og miljø i leverandørkjeden

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

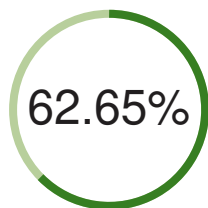
Mester Grønn har valgt å miljøfyrtårnsertifisere hele kjeden. Dette stiller krav til oss som virksomhet i forhold til å redusere vårt miljø og klimafotavtrykk. Som vist under mål, har vi nå en gjenvinningsgrad på avfall på HK på 92,5%, som er meget høyt. I sammenheng med miljøfyrtårnsertifiseringen settes det egne mål på reduksjon av miljø og klimafotavtrykk og vi resertifiseres og kontrolleres jevnlig. Vi har spart 30 tonn plast ved å gå over til gjenbruksseil isteden for svøpeplast, vi har etablert bøttevaskeri, vi har lavenergibelysning i butikk og på HK, vi har bærepøser med 85% bioPE etter sukkerproduksjon mv.

Indikator

Antall butikkaktiviteter med bievennlige produkter

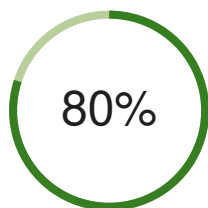
Andel innkjøpssum fra våre 50 største leverandører som har et miljøledelsessystem.

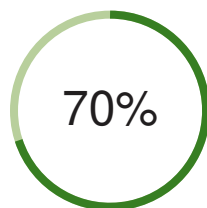
2022

Tallene for 2023 var ikke klare når rapporten ble levert.

Andel bievennlige frø

2023

2022

Andel kildesortert avfall hovedkontert

2023:	93
2022:	90
2021:	90

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

Gjennom tiltak som 100% nedbrytbart sorgebinderi, cargolite som medfører mindre brekkasje og fraktvolum bla har vi bidratt til reduksjon av klimagass.

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis (sourcing)

Mester Grønn har lenge hatt ett bevisst forhold til innkjøpspraksis og påvirkning på våre leverandører. Vi har jobbet bevisst med ledetider, endringer og andre faktorer som påvirker leverandør i negativ retning.

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

Som det fremkommer av vår handlings og tiltaksplan, samt presentasjon av bærekraftstrategi har vi satt noen klare indikatorer for produkter og sertifiseringer. Vårt medlemskap i FSI stiller også krav til hvilke sertifiseringer våre leverandører har. Vi har videre satt krav til produkters levetid og mulighet for resirkulering. Vi følger opp våre langsiktige samarbeidspartnere på våre verdier i forhold til både business og bærekraft, og driver langsiktig informasjonsarbeid for å få leverandørene til å se økt verdi for seg selv med sertifiseringer.

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

Har dette som punkt i CoC og policy. Videre har vi meldt oss inn i FSI som gjennom virkemiddelet sertifiseringsordninger kan gjøre at vi bedre får fulgt opp arbeidsforhold for arbeidstakere hos våre leverandører. Dette har også vært samtaleemne ved leverandørbesøk.

3.B.6 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring internt og av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

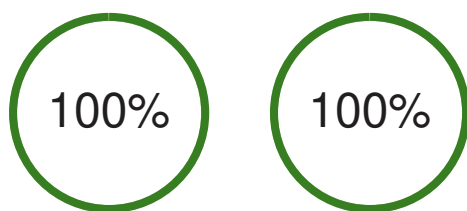
Innkjøpsmanualen bidrar i stor grad til kompetanseheving internt. Gjennom kontinuerlig forbedringer og diskusjoner skapes det læring og utvikling. Dette vil igjen bidra til bedre innkjøp og bedre dialog med leverandører og arbeidere i leverandør kjeden gjennom bedre forutsetninger for å ha god kommunikasjon. Gjennom kolleksjonsuker, bukettworkshops mv. spres denne kunnskapen både internt og mot leverandører. Kunnskap er videre et punkt når innkjøpere og andre besøker leverandører i både Asia, Afrika og Europa.

3.B.7 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

Dette er ivarettatt gjennom CoC og egne retningslinjer for korrupsjon og bestikkelser. Vi har også eget varslingsystem som er linket til på vår hjemmeside.

Indikator

Andel nye utenlandske leverandører hvor leverandørpakken blir implementert

2023

2022

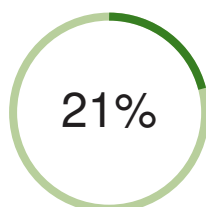
Gjelder produkter for videresalg fra utenlandske leverandører. Leverandørpakken inneholder CoC, Innkjøpskontrakt, MG kvalitets og bærekraftskrav. Dette gjelder utenlandske leverandører som beskrevet under punktet bedrift og kontekst. I 2022 var det kun 100% av de Asiatiske leverandørene hvor pakken ble implementert.

3.B.8 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ innvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø

Nye prioriteringer gjøres kontinuerlig i forbindelse med bærekraftsmøter og ledermøter. Tiltaksplaner oppdateres jevnlig.

Indikator

Inkludering av mennesker som har havnet i utenforskap

2023

Tall vil oppdateres for hvert år fremover. Tidligere har det vært på flere år samlet. Målet er satt som andel av personer på arbeidspraksis som får ordinært lønnet arbeid. I 2023 var det 21%.

A woman with blonde hair is shown from the chest up, holding a large bouquet of flowers. She is leaning her head down and smelling the flowers. The bouquet contains white daisies, yellow roses, and orange chrysanthemums. She is wearing a grey long-sleeved top. The background is a solid grey color.

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåkning av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåkning og evaluering

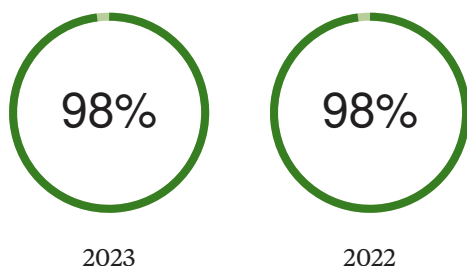
4.A.1 Beskriv a) hvem som har ansvar for å overvåke effekten og resultatene av tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige risiko for skade/negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø, og hvordan overvåkingen gjennomføres i praksis, b) hvem som har ansvar for å evaluere virksomhetens implementering og arbeid med aktsomhetsvurderinger, og hvordan evalueringen gjennomføres i praksis:

Ansvar for å overvåke og sjekke ut effekten av tiltak er avhengig av hvem som er ansvarlig for tiltaket. Ansvar kommer tydelig frem i utdypende tiltaksplan, slik at hver enkelt følger opp der de står som ansvarlig og sørger for at tiltak som er gjennomført også kommer inn i det årets bærekrafts rapport. Bærekraftsgruppen har jevnlig møte hvor tiltak blir diskutert og planer blir oppdatert. Bærekraftsgruppen er også ansvarlig for å sikre informasjonsflyten til alle interessenter, inkludert ledergruppen og styret.

Den enkelte ansvarlige enten det er innkjøper, de som jobber med emballasje eller miljøansvarlig følger opp og håndterer effekt og resultater knyttet til deres ansvarsområder. De sørger også for de nødvendige ressursene fra bærekraftsgruppen eller andre når de trenger det for å sjekke ut risiko. Aktsomhetsvurderingene følges opp av innkjøpere og bærekraftsgruppen ved behov og gjennom en fast årlig gjennomgang.

Indikator

Andel leverandører som er del av aktsomhetsvurdering

For 2023 har vi også lagt til kjøp over 100 000,- for videresalg fra norske leverandører (I rapporteringen for 2022 som var første gang vi inkluderte Norge i leverandøroversikten inkluderte vi kjøp over 500 000,-)

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør at virksomhetens tiltak for å identifisere, forebygge og redusere negativ påvirkning faktisk fungerer

Vi diskuterer stadig med både konsulentene og våre leverandører mulige konsekvenser av ulike tiltak. Det er viktig å være bevisst at det vi ser på som udelt positivt, kanskje ikke oppfattes slik i leverandørlandet. Eks landsbyproduksjon. Her vil en kanskje tenke det er mye bedre ift risiko for barnearbeid mv. at produksjonen skjer i fabrikker. Men det kan medføre at kvinner og personer med nedsatt funksjonsnivå kanskje ikke kan jobbe. De har ikke mulighet for å ta seg til fabrikken. Men ved landsbyproduksjon, kan de bidra noe.

Gode prosjekter kan også ha utilsiktede negative virkninger på helt andre plan. eks skrive og lese kurs i regi av arbeidsgiver vil heve kompetansen til arbeiderne. Men det at feks kvinner tilegner seg denne kunnskapen kan gjøre at de kan og vet mye mer enn feks mannen og svigerfar. Det kan skape en uheldig dynamikk i familierforholdet som igjen skaper negative konsekvenser for kvinnen selv om det å lære seg å lese og skrive i seg selv er veldig positivt. Det er derfor viktig med gode dialoger med ulike interessegrupper og personer.

Siden vi begynte med salg av fairtradesertifiserte blomster har vi gjennom Fairtrade bidratt til:

- Flere kvinner er representert i helse og sikkerhetskomiteer på gårdene.
- Opplæringsprogram for å bekjempe seksuell trakassering på farmene
- flere andre viktige prosjekter med kvinnefokus er etablert takket være Fairtrade midler.

Vi ser at tydelige retningslinjer og god opplæring av våre innkjøpere bidrar til at vi har gode dialoger, evalueringer og sammen kontinuerlig kan vurdere tiltak og effekt.

Gjennom sertifiseringer, initiativ og medlemskap får vi tredjepartskontroller som sikrer at tiltak faktisk fungerer

og at negativ påvirkning reduceres.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Virksomheten skal kommunisere offentlig om relevante styringsdokumentet knyttet til aktsomhetsvurderinger, eksempelvis policyer, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere virksomhetens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø. Kommunikasjonen bør inkludere hvordan risikoen er avdekket og håndtert, samt hvilke effekter man oppnådde av tiltakene/aktivitetene. Etter åpenhetslovens §4 skal virksomheter som er omfattet årlig offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderinger.

5.A. Kommunisere eksternt

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

Våre innkjøpere har jevnlig møter og skriftlig kommunikasjon med leverandører. I tillegg følges ordre opp av våre konsulenter, som også er på bedriftsbesøk.

Ved alle besøk er det søkelys på å nå ut til ulike interessenter som arbeidere.

Det har ikke vært tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsåret.

5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

Policy er tilgjengelig på [Mestergronn.no](https://www.mestergronn.no).

Miljøinformasjon er tilgjengelig her: <https://www.mestergronn.no/mg/miljo.html>

Vi er åpne i ulike kanaler på hvordan vi jobber med bærekraft og samfunnsansvar. Det være seg foredrag, nyheter og reportasjer, sosiale medier mv.

5.A.3 Beskriv virksomhetens rutine for å ivareta og besvare eksterne henvendelser relatert til informasjonskravet pålagt virksomheter under åpenhetsloven.

Mester Grønn har etablert et standardsvar ved forespørsler om åpenhet og leverandører. Vi har satt opp ansvarlige personer knyttet til å ivareta henvendelser. Det er informert om vårt forhold til åpenhetsloven på vår hjemmeside. Rapport i henhold til krav i åpenhetsloven er levert sammen med årsrapport.

Indikator

Henvendelser knyttet til åpenhetsloven

2023: 3

2022: 0

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker, dyr, samfunn eller miljø håndteres skaden gjennom å sørge for gjenoppretting, eller samarbeide om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert.

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser for mennesker, dyr, samfunn og miljø

Mester Grønn sin prosess for gjenoppretting ved brudd på menneskerettigheter eller arbeidstakerrettigheter i egen virksomhet eller i vår leverandørkjede bygger på følgende:

- Alle rapporter om brudd skal behandles grundig og innen rimelig tid
- Alle berørte parter skal følges opp ved behov
- Ved behov skal det gjennomføres gjenopprettende tiltak som er forholdsmessig i forhold til arten av skade og omfanget av skaden. Gjenoppretting kan være ulike tiltak, som oppreisning eller erstatning, eller andre tiltak for å forhindre eller minimere risikoen for at skaden skjer igjen.
- Alle brudd skal i utgangspunktet vurderes og håndteres på det nivået de skjer, men innkjøpsavdelingen i Mester Grønn skal orienteres, og vil bidra etter behov.
- Relevante interessenter må kartlegges, og deretter informeres og involveres
- Lover og regler skal følges, herunder rapportering til relevante myndigheter ved behov

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

Det har ikke vært tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden. Men vi ser feks i skadedyrbekjempelse gjennom bruk av insektsmidler og gjødning så har det skjedd en endring fra skadelige midler til midler som heller bygger opp om naturen og således ikke gir fare for at gjenoppretting må skje. De ulike sertifiseringsordningene stiller ulike krav som forebygger behov for gjenoppretting.

6.B Sikre tilgang til klagemekanismer

6.B.1 Beskriv hva virksomheten gjør for å sikre at ansatte i egen virksomhet og andre interessenter, spesielt påvirkede arbeidere samt lokalsamfunn har tilgang til varslingskanaler og klagemekanismer, når det er aktuelt

For å sikre at påvirkede arbeidere og lokalsamfunn har tilgang til mekanismer for gjenoppretting når det er aktuelt gjør Mester Grønn følgende:

- Handler med sertifiserte leverandører
- Har langsiktige relasjoner og samarbeid
- Har egne konsulenter i de mest risikoutsatte landene som kan følge opp på eget språk
- Jevnlige besøk hos farmene
- Etterspør klagemekanismer i spørreskjema og har det som punkt på sjekklister leverandører.
- Har etablert egen epost hvor det kan sendes klage, og etablert rutine for håndtering av varsler om kritikkverdige forhold.

Videre har Fairtrade oppfølging og ivaretar mulighet til å klage gjennom sin uavhengige kontroll via Flo-Cert.

Kontaktinformasjon:

Mester Grønn
Rita Børke, HR direktør
rita@mestergronn.no